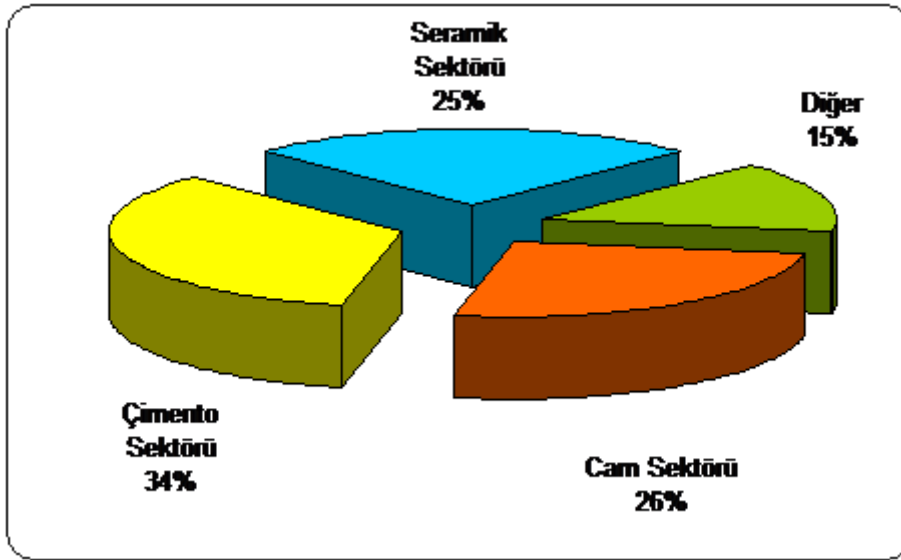

Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri Sektör Raporu 2010

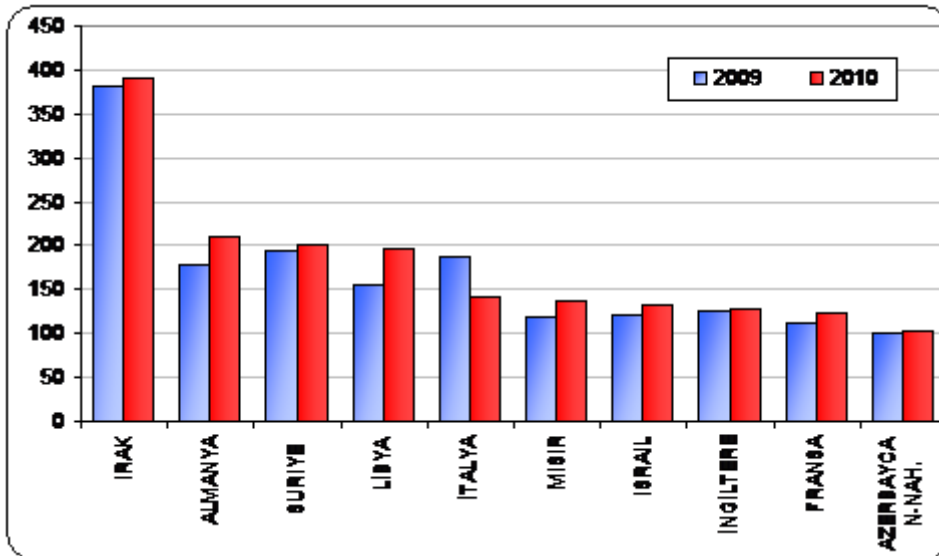
Avrupa kıtasından Amerika kıtasına, Orta Doğu Ülkelerinden Afrika ülkelerine kadar geniş yelpazeyi kapsayan 200 ülkeye ihracat gerçekleştiren **Çimento ve Toprak Ürünleri Sektörü**, Türkiye'nin toplam ihracatından yaklaşık %3 pay almaktadır. Sektörün ana alt mal gruplarını çimento, seramik ve cam sektörleri oluşturmaktadır. 2010 yılında 2009 yılına göre %3 artış göstererek 3,3 milyar \$'ı aşan sektörün toplam ihracatından en fazla pay alan alt sektör %34 ile çimento sektörü olmuştur. Sektörün en önemli ihraç pazarları arasında ise; Irak, Almanya, Suriye, Libya ve İtalya ilk beş sırada yer almıştır.

Grafik 1: 2010 Yılı Türkiye Geneli Çimento ve Toprak Ürünleri İhracatının Sektörlere Göre Dağılımı (%)

Kaynak : TÜİK verileri

Grafik 2: 2010 Yılı Türkiye Geneli Çimento ve Toprak Ürünleri İhracatında Başlıca Ülkeler (Milyon \$)

Kaynak : Tüm

İhracatçı Birlikleri Kayıtları

1. ÇİMENTO SEKTÖRÜ

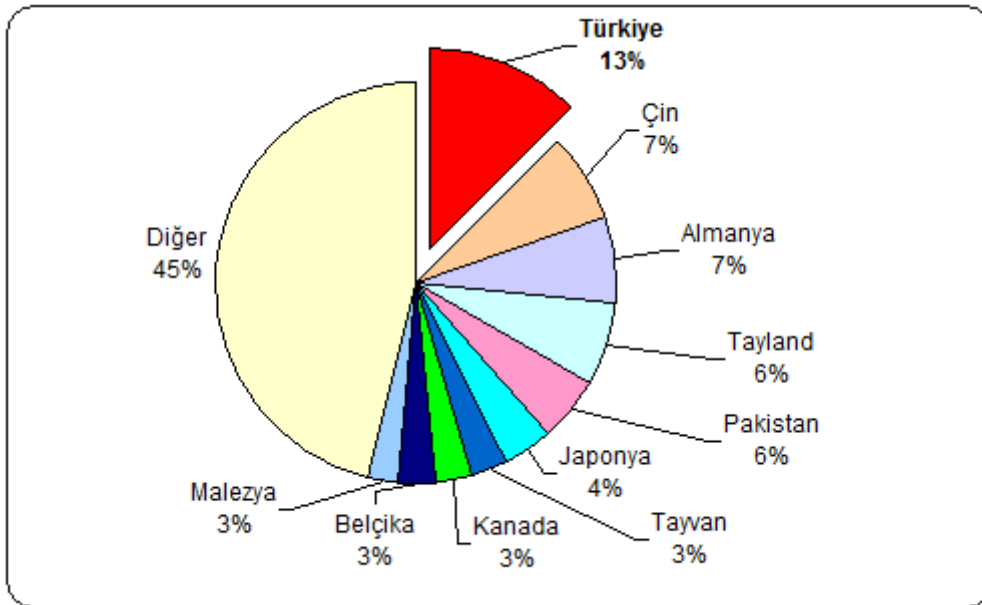
1.1. Dünya Çimento Sektörü

2009 yılı dünya çimento sektörü ihracatı %17 azalarak 9,6 milyar \$ olmuştur. Türkiye 1,2 milyar \$ ihracat ve toplam ihracattan aldığı %12,5 pay ile dünya çimento sektörü ihracatında ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'yi sırasıyla Çin (687 milyon \$), Almanya (672 milyon \$), Tayland (610 milyon \$), Pakistan (530 milyon \$), Japonya (368 milyon \$), Tayvan (288 milyon \$), Kanada (274 milyon \$), Belçika (271 milyon \$) ve Malezya (249 milyon \$) takip etmektedir.

2009 yılı dünya çimento sektörü ithalatı ise %26 azalarak 10,4 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. ABD'nin ithalatı %39 gerilemesine rağmen toplam ithalattan aldığı %6 pay ve 614 milyon \$ ithalat ile ilk sıradaki konumunu muhafaza etmiştir. ABD'yi sırasıyla Fransa (410 milyon \$), Irak (403 milyon \$), Nijerya (322 milyon \$), İtalya (283 milyon \$), Singapur (261 milyon \$), Hollanda (258 milyon \$), BAE (234 milyon \$), Angola (217 milyon \$) ve Bangladeş (215 milyon \$) takip etmektedir.

Global çimento talebinin 2013 yılına kadar gelişmekte olan ülkelerde artan inşaat ve altyapı yatırımları ile gelişmiş bölgelerde artan pazarlar nedeniyle yıllık %4,1 büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Grafik 3: Dünya Çimento Sektörü İhracatından Ülkelerin Aldığı Paylar, 2009 Yılı (%)

Birçok ülke ekonomik kriz nedeniyle çok düşük kapasite kullanım oranı ile (%50'lerde) çalışırken, sektörün ihracatında lider olan Türkiye, %90 kapasite kullanım oranına ulaşmıştır.

1.2. Türk Çimento Sektörü

Tablo 1: Türkiye'nin Çimento ve Klinker Üretimi (Milyon Ton)

Yıl	Çimento	Klinker
2000	35,9	29
2001	30	28,7
2002	32,8	29,5
2003	35,1	30,4
2004	38,8	32,8
2005	42,8	36,4

2006	47,4	38,2
2007	49,3	41,6
2008	51,4	44,7
2009	56,5	49
2010	62,5	53,1

Kaynak: Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği

Kaynak: Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği

Üretimde Avrupa birincisi ve dünyada Çin, Hindistan ve ABD'den sonra dördüncü olan Türk çimento sektörü, ihracatta ise aldığı %12,5 pay ile Çin ve birçok Güney Doğu Asya Ülkesini geride bırakarak birinci sırada yer almıştır.

2010 yılında Türk çimento sektörü yaklaşık 4,5 milyar \$ cirosu ve doğrudan 15 bin kişiye yarattığı istihdam ile Türkiye ekonomisi için oldukça önemli bir yere sahiptir. Önümüzdeki 10 yıl içinde, sektörün iç pazar ve ihracatta daha da büyümesi beklenirken, 100 milyon ton üretim hacmine ulaşacağı öngörülmektedir. Yüksek kaliteli üretimiyle 100'ün üzerinde ülkeye ihracat gerçekleştiren Türk çimento sektörü yeni pazar arayışlarına devam etmektedir. Özellikle 2008 krizinden sonra Batı Afrika Ülkeleri önemli pazarlarımız haline gelmiştir.

Türkiye geneli ihracat rakamlarına bakıldığında 2010 yılı ihracatı geçen yıla kıyasla miktarda %6,7 azalarak 19 milyon ton; değerde ise %5,8 azalarak 1,1 milyar \$ olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu dönemde çimento sektöründe en önemli ihraç pazarları Irak, Suriye, Libya, Mısır ve İtalya olmuştur.

Geçen yıla kıyasla çimento sektörü ihracatı değerde Irak'a %5,8, Suriye'ye %1,1 İtalya'ya ise %49 azalmış olup; Libya'ya olan ihracatımız %56,5, Mısır'a olan ihracatımız ise %21,6 artmıştır.

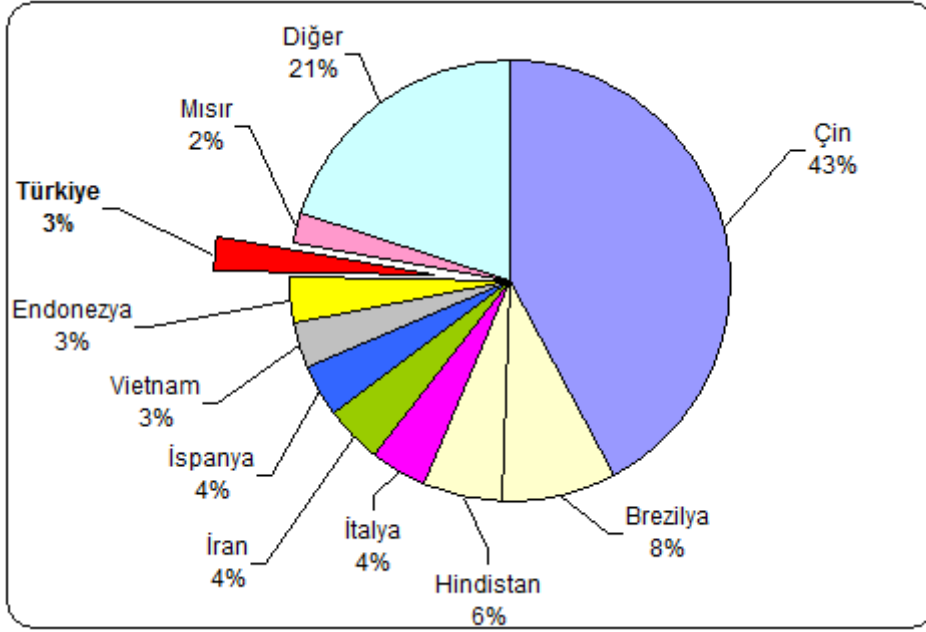
2. SERAMİK SEKTÖRÜ

2.1. Dünya Seramik Sektörü

2.1.1 Seramik Kaplama Malzemeleri

2008 yılında 8,52 milyar m² olan dünya seramik kaplama malzemeleri üretimi, 2009 yılında bir önceki yıla oranla %0,1 azalarak çok az bir farkla 8,51 milyar m²'e düşmüştür. Bu duruma rağmen, Asya'da %7'lik ve Afrika'da %12'lik üretim artışları global düşüşü sınırlandırmıştır. Asya, 2008 yılına göre 359 milyon m² fazla üretim yaparak üretimini 5.535 milyon m²'ye ulaştırmış olup, dünya üretiminden aldığı payı da %65'e yükseltmiştir. Asya kıtasında başlıca üretici ülkeler olan Çin, Hindistan, İran, Vietnam ve Suudi Arabistan üretimlerini artırırken, diğer Asya ülkelerinde üretim 2008 değerlerinde kalmıştır. Sadece Japonya ve Tayvan'da düşüş yaşanmıştır. Afrika kıtasındaki artışın nedeni Mısır'ın üretimindeki %25'lik artıştır. Amerika kıtasında üretim sabit kalırken; 400 milyon m² ile en büyük düşüş Avrupa'da yaşanmıştır. Avrupa kıtasında yaşanan düşüşte en büyük pay AB (27) ülkesi (354 milyon m²) üyelerdedir. En büyük düşüş İspanya (171 milyon m²) ve İtalya'da (45 milyon m²) görülürken, AB'nin dünya üretiminden aldığı pay %17'den %13'e düşmüştür. 2009 yılında tüketim ise %1,3 artışla 8,5 milyon m²'ye ulaşmıştır.

Grafik 4: Dünya Seramik Kaplama Malzemeleri Üretiminde İlk 10 Ülke, 2009 Yılı (%)

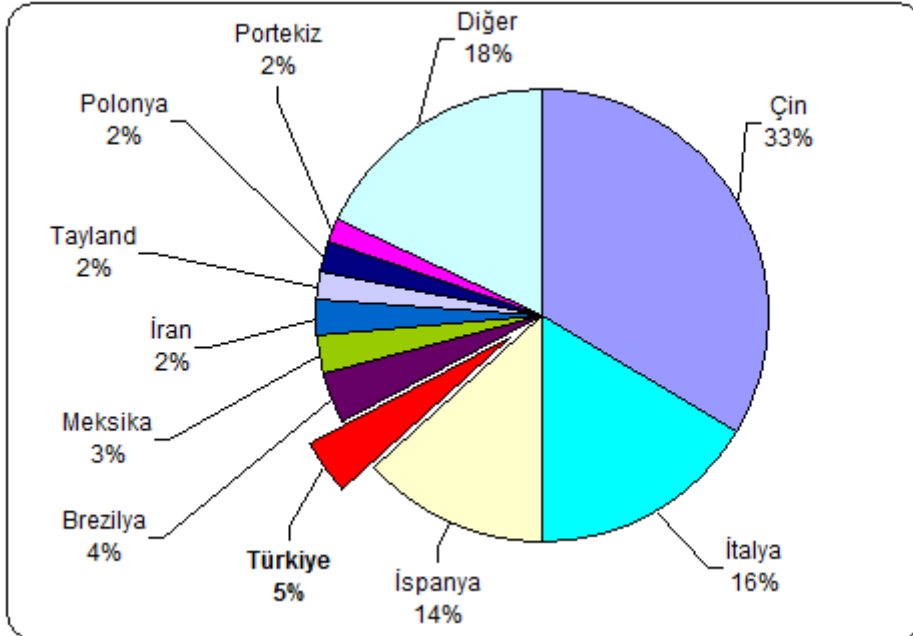

Kaynak: Tile International Sayı 4,2010

Seramik kaplama malzemelerinde dünyanın en önemli ve büyük üretici ülkesi olan Çin, 2009 yılında 3,6 milyar m² üretim gerçekleştirerek aldığı %42 pay ile lider konumunu sürdürmüştür.

Dünya tüketimi ise 8,4 milyar m² iken %1,3 artarak 8,5 milyar m² olmuştur. Asya, Afrika ile Orta ve Güney Amerika'da sektör ithalatında artış yaşanırken, Avrupa ve Kuzey Amerika'da ithalat azalmıştır.

Grafik 5: Dünya Seramik Kaplama Malzemeleri İhracatında İlk 10 Ülke, 2009 Yılı (%)

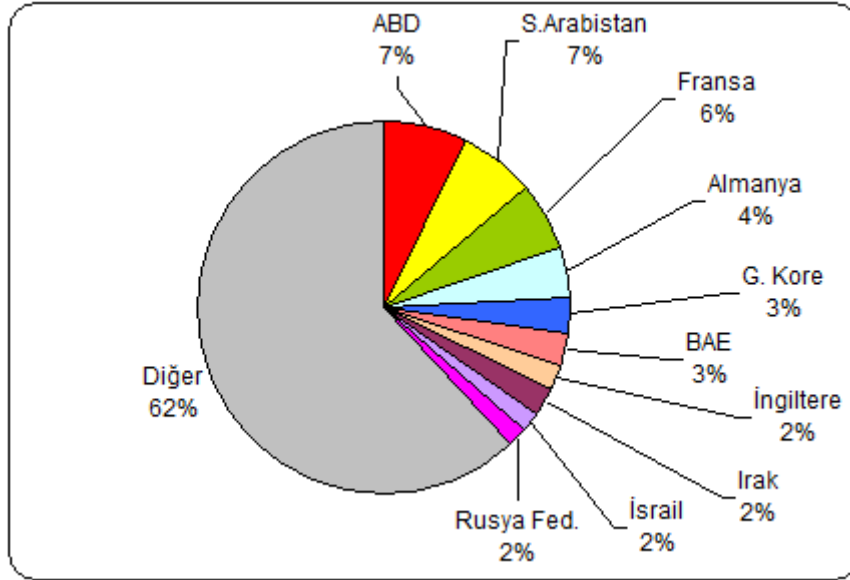

Kaynak: Tile International Sayı 4, 2010

Çin, 2009 yılında toplam ihracattan aldığı %33 pay ve 584 milyon m² ihracat ile en fazla ihracat yapan ülke konumundadır. Yıllar bazında ihracatı artarak devam eden Çin, bir önceki yıla göre %2,5 artış kaydederek ilk sıradaki konumunu 2009 yılında da sürdürmüştür.

Dünya seramik kaplama malzemeleri ihracatında; Çin'i sırasıyla İtalya (281 milyon m²) ve İspanya (235 milyon m²) takip etmekte olup, 4. sırada bulunan Türkiye'yi Brezilya (61 milyon m²) izlemektedir. Türkiye toplam dünya ihracatından %4 pay almaktadır. Dünya sıralamasında ilk 5 sırada yer alan ülkeler içinde Çin dışında tüm ülkelerin ihracatlarında 2009 yılında yaklaşık %25'lere varan düşüş yaşanmıştır. Aynı yıl en fazla ihracat artışı gerçekleştiren ülkeler sırasıyla %49'luk artışla 7. sırada bulunan İran ve %44 artışla 8.sırada bulunan Tayland olmuştur.

Grafik 6: Dünya Seramik Kaplama Malzemeleri İthalatında İlk 10 Ülke, 2009 Yılı (%)

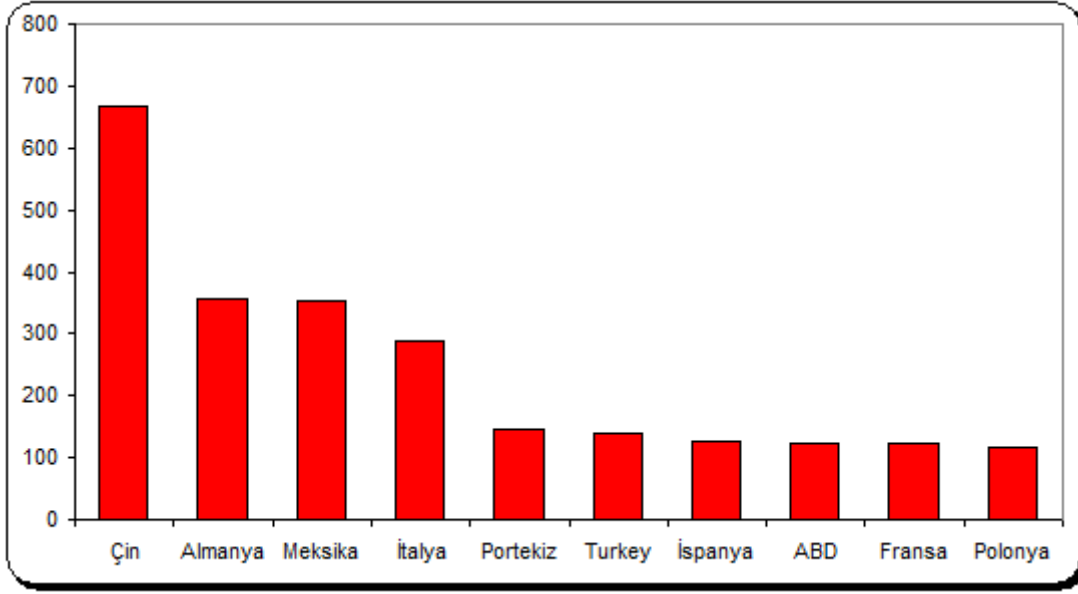
Kaynak: Tile International Sayı 4,2010

2009 yılında dünya seramik kaplama malzemeleri ithalatı %9,6 oranında azalarak 1,7 milyar m² olarak gerçekleşmiştir. ABD, 2009 yılı dünya seramik sağlık gereçleri ithalatından aldığı %7,1 pay ve 124 milyon m² ithalat ile ilk sırada yer almaktadır. ABD'yi ikinci sırada 116 milyon m² ile S.Arabistan, üçüncü sırada 101 milyon m² ile Fransa, dördüncü sırada 78 milyon m² ile Almanya ve beşinci sırada 55 milyon m² ile G.Kore izlemektedir.

İthalatında yaşanan %21'lik azalışa rağmen, ABD ilk sıradaki konumunu sürdürmektedir. 2009 yılında S.Arabistan (%17) ve Irak'da (%76) yaşanan ithalat artışı dikkat çekicidir. Bir önceki yıla göre ithalatta azalış yaşanan ülkeler sırasıyla Rusya (%45), Romanya (%36), Yunanistan (%33) ve İngiltere (%26) olmuştur.

2.1.2 Seramik Sağlık Gereçleri

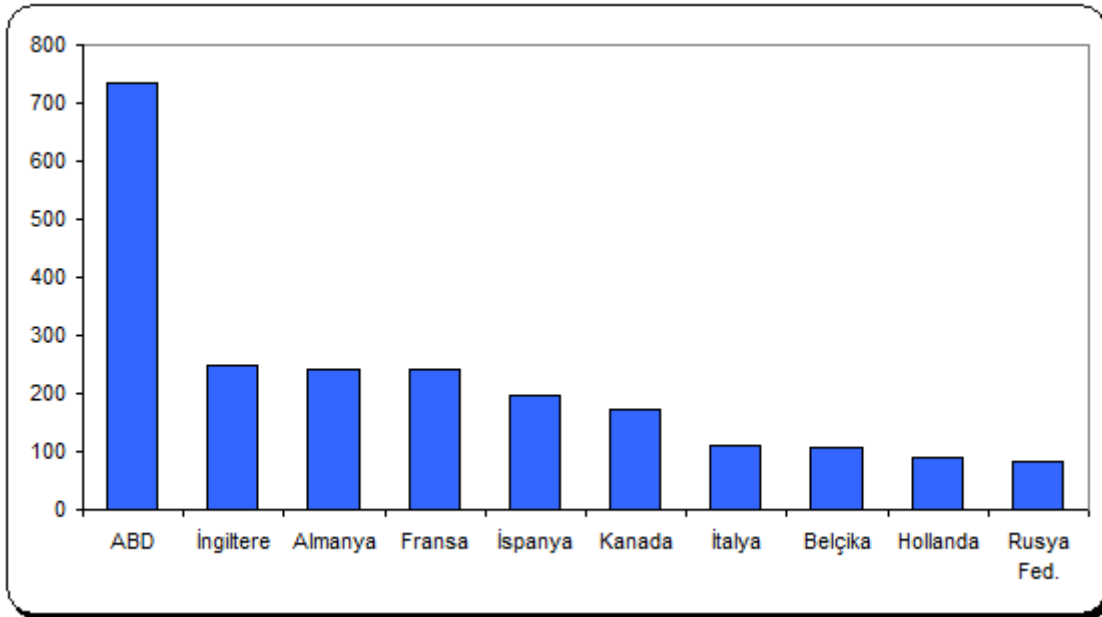
Grafik 7: Dünya Seramik Sağlık Gereçleri İhracatı, 2009 Yılı (Milyon \$)

Kaynak: Trademap verileri

2009 yılında dünya seramik sağlık gereçleri ihracatı bir önceki yıla oranla %22 azalış kaydederek 3,7 milyar \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Çin toplam ihracattan aldığı %18'lik payla sektörde lider konumunu sürdürmektedir.

Grafik 8: Dünya Seramik Sağlık Gereçleri İthalatı, 2009 Yılı (Milyon \$)

Kaynak: Trademap verileri

2009 yılında dünya seramik sağlık gereçleri ithalatı ise %21 azalarak 3,9 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. ABD %19 pay ile birinci konumdadır.

2.2. Türk Seramik Sektörü Dış Ticareti

Türkiye geneli ihracat rakamlarına bakıldığında 2010 yılı ihracatı geçen yıla kıyasla %15,9 artış kaydederek, 838 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde seramik sektöründe en fazla ihracat gerçekleştirilen ülkeler Almanya, İngiltere, İsrail, Fransa ve Kanada olmuştur.

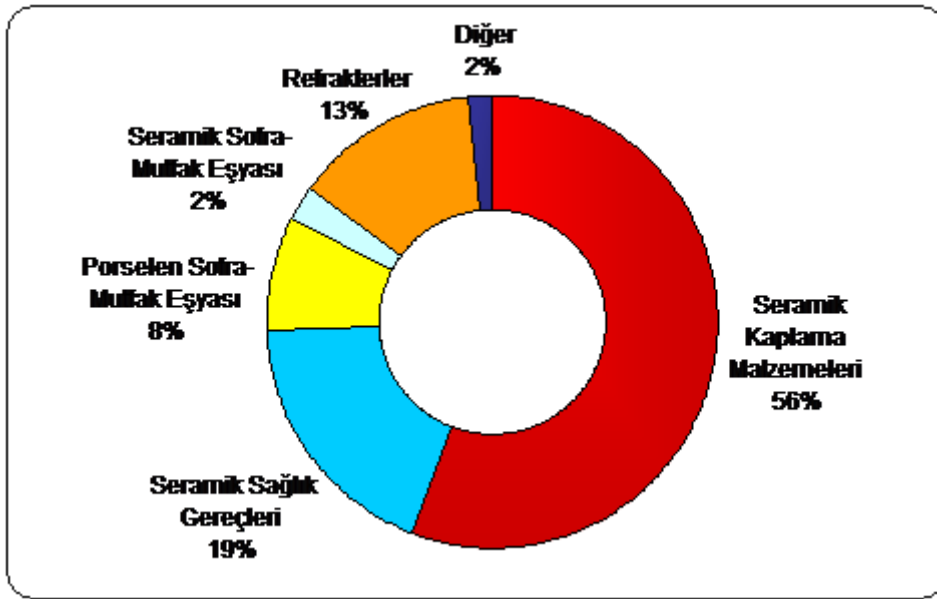
Almanya (%18), İsrail (%11), Fransa (%26) ve Kanada (%39) pazarlarında artış yaşanırken, İngiltere'ye yönelik ihracat %1 oranında azalmıştır. İhracat yapılan ilk 10 ülkeye bakıldığında Irak (%76), ABD (%46) ve Kanada (%39) pazarlarında yaşanan artış dikkat çekicidir.

Seramik sektörünün en önemli alt mal grupları toplam sektör ihracatından aldığı %56 payla seramik kaplama malzemeleri ve %19 payla seramik sağlık gereçleridir.

Seramik Kaplama Malzemeleri Sektörü : 2010 yılında ihracatı bir önceki yıla göre %19,7 artarak 468 milyon \$ olmuştur. En fazla kaplama malzemeleri ihracatı Almanya, İsrail, İngiltere, Kanada ve Azerbaycan'a gerçekleştirilmiştir.

Seramik Sağlık Gereçleri Sektörü : 2010 yılında ihracatı bir önceki yıla göre %12,9 artarak 157 milyon \$ olmuştur. En fazla sağlık gereçleri ihracatı Almanya, İtalya, İngiltere, Fransa ve ABD'ye gerçekleştirilmiştir.

Grafik 9: 2010 Yılı Türkiye Geneli Keramik Sektörü İhracatından Alt Sektörlerin Payları (%)

Kaynak : TÜİK verileri

3. CAM SEKTÖRÜ

3.1. Dünya Cam Sektörü

Avrupa Birliği'nin (27) 2009 yılı toplam tahmini cam üretimi 30,8 milyon ton, toplam tüketimi ise 30,6 milyon ton düzeyinde gerçekleşmiştir. Toplam üretim içerisinde en büyük payı sırasıyla %62 ile cam ambalaj, %30 payla düzcam, %3,4 payla cam ev eşyası, %1,5 payla cam elyafa aittir. AB (27) 2008 yılı toplam tahmini ihracatı 2,4 milyon ton, ithalatı ise 2,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 2: Avrupa Birliği (27) Cam Endüstrisi (Ton) (2009 Yılı*)

	Cam Ambalaj	Düzcam	Cam Ev Eşyası	Cam Elyaf	Diğerleri	Toplam
Üretim	19.284.440	9.081.875	1.056.619	476.036	933.00	30.831.970
Tüketim	18.939.246	8.797.482	1.174.409	669.314	1.049.981	30.630.432
İhracat	706.974	828.108	289.421	159.164	367.990	2.351.657
İthalat	361.780	543.715	407.211	352.442	484.971	2.150.119
İhracat/İthalat	1,95	1,5	0,7	0,5	0,7	1,1

Kaynak: CPIV (Standing Committee of the European Glass Industries) WEB sitesi

* Tahmini Değerler

Tablo 3: AB'nin En Önemli Cam Üretici Ülkeleri (Ton)

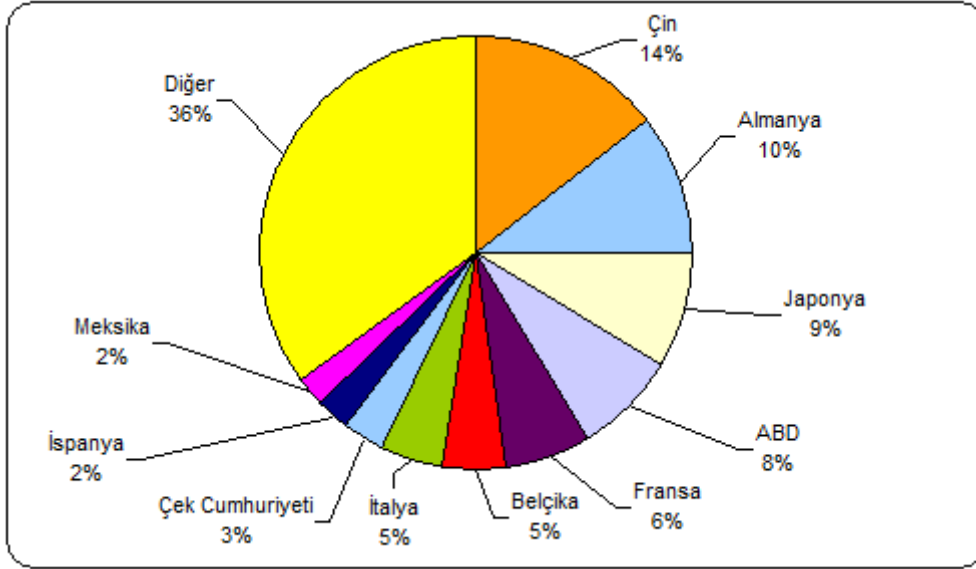
Ülke	2005	2006	2007	2008	2009
ALMANYA					
Düzcamlar	1.550.993	1.664.043	1.751.594	1.831.560	1.737.700
Cam Ambalaj	3.908.431	3.886.746	4.095.438		
Cam Ev Eşyası	328.289	334.025	284.251	309.108	240.600
Cam Elyaf	888.369	988.878	372.101	284.587	237.700
Diğer	155.090	159.687	284.251	255.075	312.300
FRANSA					
Düzcamlar	1.098.465	1.151.222	1.154.847	992.960	820.227
Cam Ambalaj	3.798.384	3.845.190	3.757.045	3.572.592	3.153.660
Cam Ev Eşyası	401.738	393.565	391.942	319.272	224.778
Cam Elyaf	229.409	253.886	272.906	284.224	231.464
Diğer	41.234	13.468	11.355	8.111	24.884
İTALYA					
Düzcamlar	1.183.310	1.141.874	1.125.097	1.067.817	873.211
Cam Ambalaj	3.543.333	3.549.041	3.620.522	3.673.671	3.334.314
Cam Ev Eşyası	173.176	172.247	168.727	160.696	134.683
Cam Elyaf	129.958	153.829	155.281	136.768	68.213
Diğer	100.000	80.000	50.000		

Kaynak: CPIV (Standing Committee of the European Glass Industries) WEB sitesi

2009 yılında cam sektöründe AB (27) içinde toplam istihdam 204 bin kişidir. Çalışan başına düşen üretim miktarı ise 151 tondur. AB içinde istihdamdan en fazla pay alan ülke %24 ile (çalışan sayısı:48 bin kişi) Almanya olmuştur. Almanya'yı sırasıyla %16 payla (çalışan sayısı:33 bin kişi) Polonya, %11 payla (çalışan sayısı: 22 bin kişi) Çek Cumhuriyeti ve %7 payla (işçi sayısı: 14 bin kişi) İtalya takip etmektedir. 2009 yılı itibarıyla AB ülkelerinde (27) en önemli cam üreticisi ülkeler 4,5 milyon ton ile Fransa, 4,4 milyon ton ile İtalya ve 2,6 milyon ton ile Almanya'dır.

Grafik 10: Dünya Cam Sektörü İhracatından Başlıca Ülkelerin Aldığı Paylar, 2009 Yılı (%)

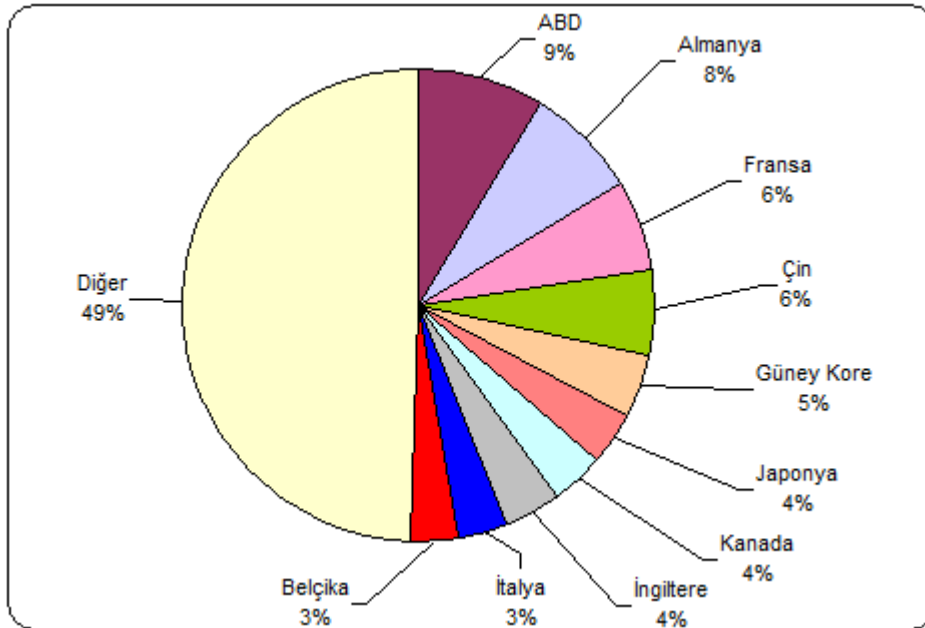

Kaynak: Trademap verileri

2009 yılında dünya cam ihracatı ve ithalatı bir önceki yıla göre %18 azalarak sırasıyla 52,5 ve 52,7 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Dünya cam sektörü ihracatına bakıldığında Çin %14 payla sektörde lider konumunu sürdürmektedir. Çin'i sırasıyla Almanya, Japonya, ABD ve Fransa izlemektedir. Dünya cam sektörü ithalatında ise ABD sektör ithalatından aldığı %9 pay ile birinci konumda olup, ABD'yi sırasıyla Almanya, Fransa, Çin, G.Kore ve Japonya izlemektedir.

Grafik 11: Dünya Cam Sektörü İthalatında Ülkelerin Aldığı Paylar, 2009 Yılı (%)

Kaynak: Trademap verileri

3.2. Türk Cam Sektörü Dış Ticareti

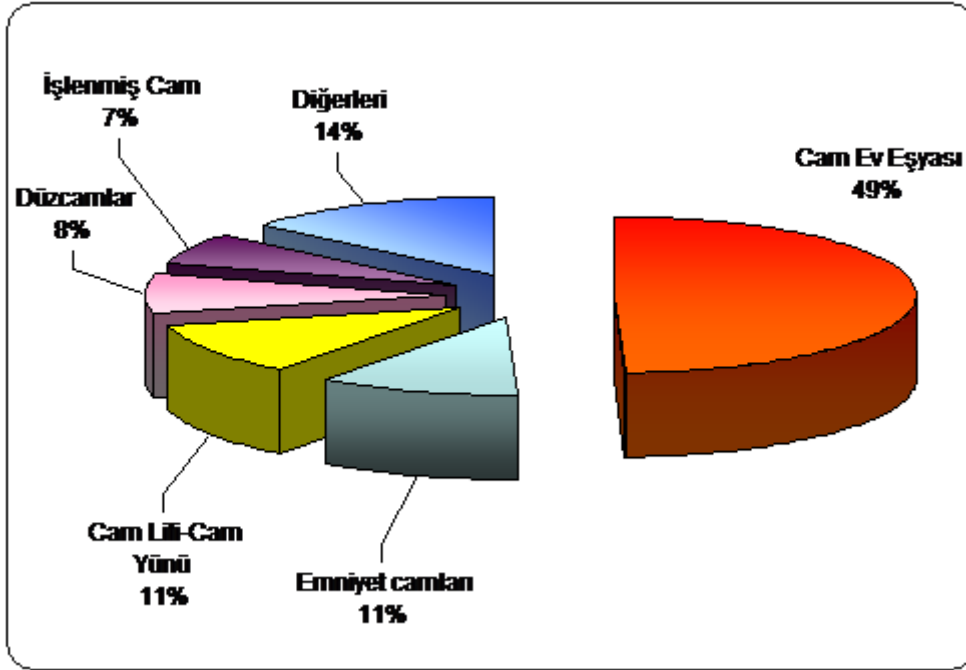
Türkiye'nin cam sektöründe lider kuruluşu olan en büyük üreticisi firma, düzcamda dünyada 7., Avrupa'da 4. sırada; cam ev eşyasında dünyada 3., Avrupa'da 2. sırada; cam ambalajda ise dünyada 5., Avrupa'da 4. sıradadır. Söz konusu firma dünya cam üretiminin yaklaşık %3'ünü gerçekleştirmektedir. Özellikle, toplam ihracatının %60'ını oluşturan cam ev eşyası konusunda uzmanlaşan Türk cam sektörünün pazarları arasında,

başta Almanya, İtalya, Fransa, İngiltere ve İspanya olmak üzere AB ülkeleri, ABD ve Orta Doğu ülkeleri önde gelmektedir. 180'den fazla ülkeye ihracat yapan ve gerek Avrupa gerekse dünya genelinde önemli bir yere sahip olan Türk cam sektörünün ihracat değeri 1 milyar \$'a yaklaşmıştır.

Türkiye geneli ihracat rakamlarına bakıldığında 2010 yılında ihracat geçen yıla kıyasla %6,8 artış kaydederek, 856 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde cam sektörü ihracatı en fazla Almanya, İtalya, İran, İngiltere ve Fransa'ya yapılmıştır.

Almanya'ya olan ihracatımız geçen yıla kıyasla %20 artarken, İtalya %2, İran %5, İngiltere ve Fransa'ya ise %9 artış kaydedilmiştir.

Grafik 12: 2010 Yılı Türkiye Geneli Cam Sektörü İhracatından Alt Sektörlerin Payları, (%)

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 4. ÇİMENTO VE TOPRAK ÜRÜNLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİGAL ALANINA GİREN ÜRÜNLERİN TÜRKİYE GENELİ 2009 ve 2010 YILLARI İHRACAT KARŞILAŞTIRMASI

	2009 Yılı		2010 Yılı		2010/2009
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	% Değişim
		(Bin \$)		(Bin \$)	(Değer)
Klinker	3.837.849 ton	164.413	2.772.499 ton	120.104	-26,9
Çimento	16.549.014 ton	1.036.410	16.243.498 ton	1.011.619	-2,4
Çimento Sektörü Toplamı	20.386.863 ton	1.200.823	19.015.997 ton	1.131.723	-5,8
Seramik Kaplama Malzemeleri	63.941 bin m ²	390.847	75.793 bin m ²	467.798	19,7
Seramik Sağlık Gereçleri	85.976 ton	139.037	94.493 ton	156.908	12,9
Porselen Sofra-Mutfak Eşyası	19.723 ton	54.572	24.438 ton	67.312	23,3
Seramik Sofra-Mutfak Eşyası	11.691 ton	20.455	12.289 ton	20.778	1,6
Refrakterler (*)	150.498 ton	104.170	199.690 ton	110.944	6,5
Seramik Süs Eşyası	526 ton	2.000	583 ton	2.946	47,3
İnşaat Tuğlası ve Kiremit	11.087 bin adet	6.791	12.113 bin adet	6.847	0,8

	5.481 ton		4.824 ton		
Diğerleri	3.571 ton	5.100	3.977 ton	4.496	-11,8
Seramik Sektörü Toplamı	63.941 bin m ²	722.972	75.793 bin m ²	838.029	15,9
	11.087 bin adet		12.113 adet		
	341.407 ton		340.294 ton		
Düzcamlar	13.626 bin m ²	43.364	19.770 bin m ²	69.519	60,3
	48 ton		88 ton		
Camdan Sınai Kaplar	422 milyon adet	35.506	388 milyon adet	31.680	-10,8
Cam Ev Eşyası	998 milyon adet	402.496	1.030 milyon adet	423.746	5,3
Cam Lifi-Cam Yünü	46.303 ton	76.708	51.244 ton	92.708	20,9
Aynalar	18.266 ton	15.221	16.444 ton	17.670	16,1
Çok Katlı Yalıtım Camları	874 bin m ²	40.101	964 bin m ²	38.247	-4,6
Emniyet Camları	8.189 ton	90.449	9.971 ton	93.292	3,1
	3.951 bin m ²		3.650 bin m ²		
İşlenmiş Cam	36.059 ton	55.337	39.404 ton	58.766	6,2
Cam Süs Eşyası	542 ton	5.876	592 ton	3.379	-42,5
Diğerleri	8.469 ton	36.261	7.560 ton	26.989	-25,6
	3.004 m ²		6.928 m ²		
	18.454 bin m ²	801.319	24.391 bin m ²	855.996	6,8
Cam Sektörü Toplamı	1.420 milyon adet		1.418 milyon adet		
	117.876 ton		125.303 ton		
Avize	18.737 ton	178.128	19.745 ton	190.772	7,1
Avize Aksam ve Parçaları	2.424 ton	14.914	2.297 ton	16.095	7,9
Aydınlatma Cihazları Toplamı	21.161 ton	193.042	22.042 ton	206.867	7,2
Yapı Elemanları	231.378 ton	51.651	230.315 ton	58.478	13,2
	146 bin m ²		799 bin m ²		
Suni Aşındırıcılar	56.622 ton	79.847	31.689 ton	84.467	5,8
	25.727 bin m ²		26.069 bin m ²		
Toprak Ürünleri	1.025.262 ton	39.264	1.108.244 ton	48.888	24,5
Doğal Kaynaklı Madde Toplamı	1.313.262 ton	170.762	1.370.248 ton	191.833	12,3
	25.873 bin m ²		26.868 bin m ²		
Diğerleri	68.109 ton	146.882	52.255 ton	108.651	-26
	285 bin adet		262 bin adet		
Genel Toplam		3.235.800		3.333.099	3

Kaynak : TÜİK verileri

(*) Refrakter Malzemeler (GTİP No: 6902+6903+3816) olarak alınmıştır.

Tablo 5. ÇİMENTO SEKTÖRÜ İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
IRAK	290.938	274.000	-5,8

SURİYE	164.920	163.119	-1,1
LİBYA	63.405	99.260	56,5
MISIR	75.805	92.201	21,6
İTALYA	105.328	53.672	-49,0
ANTALYA SER. BÖL.	45.298	52.609	16,1
İSRAİL	37.458	37.646	0,5
CEZAYİR	4.707	28.476	505,0
BULGARİSTAN	31.279	23.575	-24,6
BREZİLYA	6.505	23.010	253,7
DİĞER	375.180	284.155	-24,3
MAL GRUBU TOPLAMI	1.200.823	1.131.723	-5,8

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 6. KLİNKER İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
İTALYA	48.675	22.445	-53,9
SURİYE	14.222	12.594	-11,4
SENEGAL	1.502	12.217	713,7
BREZİLYA	1.840	8.401	356,6
İSPANYA	27.628	8.210	-70,3
MORİTANYA	3.973	7.137	79,6
MISIR	9.480	6.895	-27,3
GANNA	20.042	6.064	-69,7
GÜRCİSTAN	5.786	5.710	-1,3
SUUDİ ARABİSTAN	4.590	5.647	23,0
DİĞER	26.674	24.783	-7,1
MAL GRUBU TOPLAMI	164.413	120.104	-26,9

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 7. ÇİMENTO İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
--	-----------	-----------	-------------

ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
IRAK	290.938	274.000	-5,8
SURİYE	150.698	150.525	-0,1
LİBYA	63.405	98.982	56,1
MISIR	66.325	85.306	28,6
ANTALYA SER. BÖL.	45.298	52.609	16,1
İSRAİL	37.458	37.646	0,5
İTALYA	56.653	31.226	-44,9
CEZAYİR	4.707	28.476	505,0
BULGARİSTAN	30.733	23.527	-23,4
RUSYA FEDERASYONU	26.859	22.459	-16,4
DİĞER	263.336	206.863	-21,4
MAL GRUBU TOPLAMI	1.036.410	1.011.619	-2,4

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 8. SERAMİK SEKTÖRÜ İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
ALMANYA	96.358	113.837	18,1
İNGİLTERE	65.636	64.969	-1,0
İSRAİL	55.733	61.600	10,5
FRANSA	41.274	52.142	26,3
KANADA	26.590	36.946	38,9
AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	31.735	35.664	12,4
IRAK	20.233	35.592	75,9
İTALYA	25.850	30.993	19,9
A.B.D.	20.794	30.430	46,3
LİBYA	20.175	23.399	16,0
DİĞER	318.595	352.457	10,6
MAL GRUBU TOPLAMI	722.972	838.029	15,9

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 9. SERAMİK KAPLAMA MALZEMELERİ İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
ALMANYA	53.279	65.316	22.6
İSRAİL	47.959	53.783	12.1
İNGİLTERE	40.874	40.397	-1.2
KANADA	24.400	34.546	41.6
AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	20.929	25.747	23.0
FRANSA	19.397	24.197	24.7
IRAK	10.235	21.414	109.2
GÜRCİSTAN	12.672	17.250	36.1
YUNANİSTAN	16.178	16.901	4.5
A.B.D.	11.983	14.684	22.5
DİĞER	132.941	153.564	15.5
MAL GRUBU TOPLAMI	390.847	467.798	19.7

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 10. SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
ALMANYA	21.292	22.039	3,5
İTALYA	11.438	17.236	50,7
İNGİLTERE	18.113	17.107	-5,6
FRANSA	13.155	17.010	29,3
A.B.D.	5.456	7.053	29,3
IRAK	4.558	6.668	46,3
İSPANYA	6.253	6.400	2,4
LİBYA	4.778	5.496	15,0
İSRAİL	4.799	5.294	10,3
AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	3.788	3.496	-7,7
DİĞER	45.407	49.109	8,2

MAL GRUBU TOPLAMI	139.037	156.908	12,9
--------------------------	----------------	----------------	-------------

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 11. PORSELEN SOFRA-MUTFAK EŞYASI İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
ALMANYA	12.175	15.797	29,8
İTALYA	9.134	7.665	-16,1
A.B.D.	1.585	5.100	221,8
İSVİÇRE	295	4.939	1.572,8
İNGİLTERE	3.177	3.336	5,0
İSPANYA	3.727	3.231	-13,3
FRANSA	2.047	2.445	19,4
AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	2.334	2.214	-5,1
LİBYA	2.558	1.985	-22,4
YUNANİSTAN	2.023	1.800	-11,0
DİĞER	15.517	18.799	21,1
MAL GRUBU TOPLAMI	54.572	67.312	23,3

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 12. REFRAKTER MALZEME İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
UKRAYNA	10.146	11.065	9,1
MISIR	7.227	7.300	1,0
İRAN	11.169	6.916	-38,1
ALMANYA	5.679	6.281	10,6
HİNDİSTAN	5.163	6.270	21,4
CEZAYİR	7.737	5.333	-31,1
IRAK	3.656	4.677	27,9
RUSYA FEDERASYONU	3.594	4.243	18,0

SURİYE	3.156	4.220	33,7
TÜRKMENİSTAN	1.700	3.415	100,8
DİĞER	44.944	51.225	14,0
MAL GRUBU TOPLAMI	104.170	110.944	6,5

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 13. CAM SEKTÖRÜ İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
ALMANYA	65.017	78.010	20,0
İTALYA	56.246	57.509	2,2
İRAN	52.656	55.000	4,5
İNGİLTERE	46.187	50.220	8,7
FRANSA	46.179	50.197	8,7
IRAK	31.489	33.354	5,9
A.B.D.	26.550	30.613	15,3
İSPANYA	25.055	28.698	14,5
MISIR	22.525	26.431	17,3
İSRAİL	21.631	25.779	19,2
DİĞER	407.785	420.185	3,0
MAL GRUBU TOPLAMI	801.319	855.996	6,8

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 14. DÜZCAM İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
MISIR	7.371	8.283	12,4
BULGARİSTAN	4.313	6.654	54,3
RUSYA FEDERASYONU	386	6.108	1.482,9
SURİYE	3.726	5.840	56,7
İSRAİL	3.037	4.503	48,3
IRAK	3.367	4.478	33,0

FAS	1.218	3.598	195,3
GÜRCİSTAN	2.327	3.186	36,9
LÜBNAN	1.560	2.622	68,1
UKRAYNA	1.020	2.301	125,5
DİĞER	15.038	21.948	45,9
MAL GRUBU TOPLAMI	43.364	69.519	60,3

Kaynak : TÜİK verileri

Tablo 15. CAM EV EŞYASI İHRACATININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

	2009 YILI	2010 YILI	(%) DEĞİŞİM
ÜLKE	Değer (Bin \$)	Değer (Bin \$)	Değer
İRAN	44.789	47.011	5,0
İNGİLTERE	35.304	36.261	2,7
ALMANYA	28.107	31.916	13,6
FRANSA	29.028	30.892	6,4
A.B.D.	20.076	24.082	20,0
İTALYA	19.364	23.544	21,6
IRAK	20.659	20.208	-2,2
İSPANYA	17.526	18.408	5,0
DANİMARKA	7.378	10.817	46,6
MISIR	10.356	9.065	-12,5
DİĞER	169.909	171.543	1,0
MAL GRUBU TOPLAMI	402.496	423.746	5,3

Kaynak : TÜİK verileri